

Sygn. akt. IV Ka 318/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Stanisław Jabłoński

Protokolant Artur Łukiańczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2014 r.

sprawy **B. R.**

obwinionej z art. 96 § 3 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obwinioną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia

z dnia 3 lutego 2014 r. sygn. akt VI W 4752/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza opłatę w kwocie 30 złotych za II instancję.

Sygn. akt IV Ka 318/14

UZASADNIENIE

B. R. została obwiniona o to, że:

będąc właścicielem samochodu o nr rej. (...) w dniu 08 sierpnia 2013 r. we W. wbrew obowiązkowi nie wskazała na żądanie uprawnionego funkcjonariusza Straży Miejskiej komu powierzyła w/w pojazd do kierowania w dniu 21 lipca 2013 r. o godz. 18:53, w związku z popełnieniem wykroczenia drogowego polegającego na przekroczeniu dozwolonej prędkości 40 km/h o 19 km/h w miejscowości K.,

tj. o czyn z art. 96 § 3 kw.

Wyrokiem z dnia 03 lutego 2014 r., sygn. akt VI W 4752/13 Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia w VI Wydziale Karnym:

I. uznał obwinioną **B. R.** za winną tego, że do dnia 09 sierpnia 2013 r. w siedzibie Straży Miejskiej w S., będąc właścicielem samochodu marki A. o nr rej. (...), wbrew obowiązkowi nie wskazała na żądanie Straży Miejskiej komu powierzyła ten pojazd do kierowania w dniu 21 lipca 2013 r. o godz. 18:53, w związku z popełnieniem wykroczenia drogowego polegającego na przekroczeniu dozwolonej prędkości 40 km/h o 19 km/h w miejscowości K., tj. wykroczenia z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierzył jej karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 616 § 2 kpk w zw. z art. 119 kpw obciążył obwinioną kosztami postępowania w wysokości 100 zł oraz wymierzył jej opłatę w kwocie 30 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła B. R. i podnosząc, iż Sąd Rejonowy w sposób niezgodny z prawem oraz krzywdzący obwinioną zinterpretował przepis art. 96 § 3 kw, wniosła o jej uniewinnienie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku wykazała bowiem, że Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie w sposób prawidłowy, gromadząc kompletny materiał dowodowy i poddając go następnie logicznej, nie wzbudzającej jakiegokolwiek kontrowersji ocenie. Nadto uważna analiza wydanego rozstrzygnięcia końcowego pod kątem zarzutów sformułowanych w uzasadnieniu apelacji obwinionej pozwala uznać, iż również ocena prawna dokonana przez Sąd meriti zasługuje na pełną akceptację, a obwinionej zasadnie przypisane zostało sprawstwo czynu z art. 96 § 3 kw.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że niewątpliwie na tle przepisu art. 96 § 3 kw niejednokrotnie dochodzi do całkowicie rozbieżnych orzeczeń, jako że kwestia przypisania sprawstwa w/w wykroczenia nadal pozostaje przedmiotem sporów tak doktrynalnych, jak i orzeczniczych. Wypowiadane poglądy, również te korzystne z punktu widzenia sytuacji prawnej obwinionej, nie są jednak dla Sądu Odwoławczego, podobnie zresztą jak i dla Sądu Rejonowego, w żadnej mierze wiążące.

Sąd Odwoławczy w niniejszym składzie w całej rozciągłości podziela nad wyraz obszerną argumentację ujętą w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, sceptycznie odnosząc się do zarzutów obwinionej wskazujących na kwestię nieczytelności fotografii wykonanej przez fotoradar, brak powinności rejestrowania użyczeń auta, czy wreszcie nie podlegającą zdaniem obwinionej penalizacji możliwość uchylecia się od powinności wskazywania osoby kierującej pojazdem w oparciu o art. 183 kpk.

Przede wszystkim w myśl art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Ustawodawca przewidział możliwość niewskazania wbrew obowiązkowi przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie tylko i wyłącznie pod warunkiem, że pojazd ten został użyty wbrew jego woli i wiedzy, przez nieznaną osobę, a właściciel lub posiadacz pojazdu nie mógł temu zapobiec, przy czym warunki te muszą zostać spełnione łącznie. We wszystkich innych wypadkach właściciel lub posiadacz pojazdu, od którego jest żądana powyższa informacja, a która jej nie udziela, popełnia natomiast czyn z art. 96 § 3 kw. Wykroczenie to może być popełnione poprzez działanie lub zaniechanie. Może ono polegać na odmowie wskazania osoby, której został powierzony pojazd, wskazaniu osoby bądź kręgu osób w sposób uniemożliwiający ustalenie konkretnego użytkownika pojazdu w oznaczonym czasie, udzieleniu odpowiedzi wymijającej bądź zasłonięciu się niepamięcią. Zaniechanie udzielenia odpowiedzi również wyczerpuje znamię nieudzielenia odpowiedzi.

Z akt sprawy wynika, że B. R. jako właścicielce pojazdu marki A. o nr rej. (...) wysłano wezwanie do wskazania osoby, która kierowała w/w pojazdem w dniu 21 lipca 2013 r. o godz. 18:53 w K.- miejscu, gdzie doszło do popełnienia wykroczenia z art. 92a kw. Na wezwaniu tym zawarto pouczenie, iż w przypadku nie wskazania przez wzywanego kierującego pojazdem o nr rej. (...), zastosowanie mają przepisy art. 96 § 3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 Prawa o ruchu drogowym. Do wezwania oskarżyciel publiczny dołączył wydruk z fotoradaru, który nie zawierał dokładnego ujęcia osoby kierującej pojazdem marki A. o nr rej. (...). W skierowanym jednak do obwinionej wezwaniu wskazano dokładny czas i miejsce popełnienia przez kierującego pojazdem marki A. o nr rej. (...) wykroczenia z art. 92a kw. Podkreślić w tym miejscu trzeba, że -po pierwsze- miejsce popełnienia wykroczenia jest nietypowe – jest to wieś w województwie (...), znacznie oddalona od W., co wskazuje na incydentalność jazdy w/w trasą i co niewątpliwie ułatwia identyfikację

osoby sprawcy. Po drugie zaś, samochód osobowy nie jest rzeczą, którą użycza się przypadkowym, nieznanym osobom; krąg jego użytkowników powinien być obwinionej znany i tak w istocie jest, skoro -jak wynika z wyjaśnień obwinionej (k. 32)- auto użytkują na co dzień jej trzej synowie. Kwestia ustalenia zatem, który z nich w dniu 21 lipca 2013 r. przejeżdżał pojazdem przez K. nie powinna nastroczać problemów.

Jednak w odpowiedzi na wezwanie B. R. przesłała pismo, w którym zakwestionowała prawidłowość prowadzonego postępowania i wskazała, że przysługuje jej prawo do składania i odmowy składania wyjaśnień. Innymi słowy, obwiniona uchyliła się od nałożonego nań obowiązku wskazania komu powierzyła pojazd do kierowania/użytkowania w oznaczonym czasie. Tymczasem, o czym była już mowa, ustawodawca przewiduje możliwość niewskazania wbrew obowiązkowi przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie tylko wówczas, gdy wykaże on, że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy, przez nieznaną osobę, a właściciel lub posiadacz pojazdu nie mógł temu zapobiec. Istnienia takich okoliczności obwiniona nie wykazała.

W ocenie Sądu Okręgowego w takiej sytuacji zasłanianie się treścią art. 183 kpk nie znajduje żadnego uzasadnienia. W przedmiocie możliwości uchylenia się od powinności wynikającej z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym w odniesieniu do dyspozycji art. 183 § 1 kpk wypowiedział się już Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 listopada 2004 r., sygn. I KZP 26/04 (OSNKW 2004/11-12/102). W uchwale tej zanegował rozumowanie odnoszące się do możliwości zastosowania dyspozycji z art. 183 § 1 kpk w sytuacji narażenia na odpowiedzialność wykroczeniową, przedstawiając logiczną argumentację, którą Sąd Odwoławczy w pełni popiera i przyjmuje za własną.

Mając zatem na uwadze powyższe, w ocenie Sądu Okręgowego brak było absolutnie podstaw ku temu, by uniewinniać obwinioną od stawianego jej zarzutu, a tym samym zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Orzeczenie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści przepisów art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw oraz art. 3 ust. 1, art. 8 i art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca (...). o opłatach w sprawach karnych.